

"...

II- ANAYASA'YA AYKIRILIK İDDİASININ GEREKÇESİ :

a) Sanık vekillerinin Anyasa'ya aykırılık iddialarının gerekçesi (Özet olarak):

"Anayasa'nın 46. maddesinin ikinci fıkrası ile ana ilkesi konulmuş bulunan sendikalar, üyelerinin ortak meslekî kültürel, sosyal ve iktisadî hak ve menfaatlerini korumak ve özellikle meslekî gelişmeyi ve yardımlaşmayı sağlamak amacı ile kurulurlar. Bu amaca ulaşmak için öğretmenlerin de mitingler, açık yer toplantıları ve gösteri yürüyüşleri yapmak suretiyle, kendilerine ilişkin kanunların veya uygulamaların haksızlığını ve Anayasa'ya aykırılığını kamu oyu önünde açıklayabilmeleri gerekir. Bu çalışmalarını dört duvar içinde yürütmek zorunluluğunu koymak doğru değildir.

Anayasa, 46. maddesinde işçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerine sendika kurma hakkını kabul ettiğine göre, öğretmen sendikalarını, en tabii hakları olan bu tür çalışmalardan kanunla yasaklamağa da imkân yoktur. Zira Anayasa 28. maddesi ile, herkese önceden izin almaksızın silâhsız ve saldırısız toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma hakkı tanımıştır. Herkes bu hakka sahip iken öğretmen sendikalarının bu haklarını kullanmaktan yoksun bırakılmaları Anayasa'nın söz konusu 28. maddesi hükmüne ve 20., 12., 8. maddeleri hükümlerine aykırıdır."

b) Mahkemenin gerekçesi:

Mahkeme, aşağıdaki gerekçe ile, sanık vekilleri tarafından ileri sürülen Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varmıştır. Anayasa Mahkemesinin dosyayı eksik bulması üzerine mahkemenin 15/5/1969 günlü oturumda düzenleyip gönderdiği tutanakta :

"Anayasa'nın 28. maddesi, (Herkes önceden izin almaksızın silâhsız ve saldırısız toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma hakkına sahiptir.) hükmünü koymuştur. Dernekler, işçi sendikaları, özel kişiler ve diğer tüzel kişiler bu haktan istifade etmektedirler. Bu maddenin ikinci fıkrasında (Bu hak, kamu düzenini korumak için kanunla sınırlanabilir) denilmekte ise de, yine Anayasa'nın 46/2. maddesi (İşçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin bu alandaki hakları kanunla düzenlenir. Sendika ve sendika birliklerinin tüzükleri, yönetim ve işleyişleri demokratik esaslara aykırı olamaz) ilkesini, Anayasa'nın 11. maddesinin ikinci fıkrası ise (Kanun, kamu yararı, genel ahlâk, kamu düzeni, sosyal adalet ve millî güvenlik gibi sebeplerle de olsa, bir hakkın ve hürriyeti özüne dokunamaz) ana ilkesini taşır. 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanununun 14. maddesinin (i) bendi, sendika mensuplarına Anayasa'nın 28. maddesinde tanınan toplanma ve gösteri yürüyüşü yapma hakkını tamamen kaldırmakla bu hakkın özüne dokunmuştur. Bu itibarla sanık vekillerinin Anayasa'ya aykırılık iddiaları ciddi nitelikte olduğu kanısına varıldığından Anayasa Mahkemesine baş vurmağa karar verilmiştir." denilmektedir."